

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Bla j, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Adevărata cultură

de păr. canonic Ion Agârbiceanu

Știința de carte e bună și folositoare. Toate țările cheltuesc sute de milioane și miliarde pe an, pentru ca să stârpească analfabetismul, adică neștiința cititului și scrisului. De aceea s'a introdus în toate statele, numite civilizate, obligativitatea învățământului primar. — Adică dela doisprezece ani în sus poate să învețe cine vrea, dar școala primară, între șapte și doisprezece ani de viață, trebuie să o facă fiecare copil. — Altfel, sunt pedepsiți părinții. Și, pentru această învățatură în școala statului, nu e nici o plată. E limpede, că măsurile acestea nu s'ar fi luat, dacă popoarele lumii nu s'ar fi convins de folosul științei de carte.

Totuși sunt atâția oameni în toate țările, și poate la noi mai mulți ca aiurea, cari nu trag nici un folos din învățatura pe care o câștigă în școala primară. Și aceasta, pentru mai multe pricini.

Unii părinți își dau numai de silă, de frica pedepsei, copiii la școală. Acasă, în fața copiilor, vorbesc de rău școala și pe învățator, și spun că-i numai o sarcină pentru ei. Copiii cred, și nu se însuflețesc pentru învățatură. Ajung școlari răi, cari n'au nici o cinstire pentru carte și dascăl.

Alții învață de silă câtă vreme umblă la școală, iar după ce s'au eliberat de ea, li-se pare că au scăpat de o povară, și nu mai pun mai mult mâna pe carte, decât întâmplător. — Aceștia uită în grabă ce au învățat, după 10—15 ani abia mai știu ceti. Pentru ei, de bună seamă, anii cât au umblat la școală, a fost un timp pierdut.

Învățatura din școala primară nu mai așa ajunge folositoare, dacă tinărul continuă să-și sporească cunoștințele și după ce a terminat școala, și anume viața întreagă. Școala primară nu are altă menire, decât să-ți dea în mână pâinea și cuțitul, mijlocul de a putea ajunge la toate cunoștințele folositoare pentru tine. — Pentru că în pruncie, în patru ori cinci ani, copilul nu poate să adune toate cunoștințele de care are nevoie în munca lui, în slujba lui, și nici nu are pricepere să se lege de ele, ca mai târziu când e fecior, sau om mare.

Dar, iarăși, sunt oameni cu școala primară, cari nu selasă de cetit toată

viața, și ajung să cuprindă multe învățături. Inșă, știindu-se mai mult decât alții, își părăsesc bunele lor deprinderi de mai înainte: sunt leneși la lucru, se țin măriți, cer dela neveste bucate alese și tot haine primenite; se amestecă în toate trebile altora și ale statului, umblă să ajungă primari ori în consilii, își fac partid în sate, și de cele mai multe ori se dau beuturii. Stau în crâșmă o' gazetă în mână cu ziua de cap, și imbată câțiva gură-cască cu vestile din lume și din țară.

Ei se cred „oameni culți“, dar nu sunt. Pentru că adevărata cultură e mai întâi frumusețea sufletului unui om, care se câștigă din dragostea de muncă, din cinste și dragoste, și din păstrarea și creșterea tuturor virtuților. Decât un astfel de om știutor de carte, care ajunge în satul lui prilej de ceartă, de împărecheri, pildă de om „tae-cânilor frunze“, agent electoral care trăește din ce-i pică de pe la „domnii“ cu politica, — mai bine un analfabet.

Satele noastre cu o sută de ani înainte în toate provinciile românești, puteau număra pe degete pe știutorii de carte. Dar erau temători de Dumnezeu, cinstitori de datini, harnici; își cinsteau soțiile și grijeau de creșterea copiilor în curăție și omenie. Ei se puteau numi culți, deși nu știau carte, fiindcă aveau cultura inimii, a sufletului, care e singura adevărată cultură.

A ști carte, nu însemnează a fi leneș, cârtitor, nesupus, mândru, aducător de desbinări, căci cartea nu te învață la aceasta. — Dimpotrivă ea îți cere să fii mai bun, mai cinstit, mai harnic decât cel neștiutor de slovă.

Ceremonia dela Sinaia. S'a împlinit o jumătate de an de când, în gara Sinaia, a fost împușcat fostul prim-ministru I. G. Duca. Cu acest prilej guvernul a așezat pe locul unde a căzut împușcat, o placă comemorativă. Desvelirea plăcii s'a făcut în ziua de 6 I. c. Au fost de față guvernul, în frunte cu d. prim-ministru Tătăreanu, membrii familiei, dl. Dinu Brătianu și altă multă lume. Pe placa de marmură și bronz stă scris: „In acest loc a fost asasinat I. G. Duca, președinte al consiliului de miniștri, jertfă iubirii sale de neam și țară. 29 Dec. 1933“.

Pentru ce trebuie să fim cruțători

Cine n'ar vrea să fie bogat? Celul bogat îl sunt doară deschise ușile tuturor plăcerilor și fericiților din lumea aceasta. Dar și bogăția își are cusururile ei, de aceea zice cartea cârților care este Sfânta Scriptură: „Ceice vor să se îmbogățească cad în ispite și în curse și în poftă multe fără de treabă și vătămătoare, cari îl cufundă pe oameni în perire și în pierdere“ (I. Timotei 6, 9), iară un mare scriitor poporal german, Alban Stolz, zicea că până ai bani pușini, tu ești stăpân peste ei, pe când dacă ai mulți, te stăpânesc ei pe tine. Așa se explică faptul, că săracii sunt de comun mai darnici decât bogații.

Când vă îndemnăm așadar la cruțare, nu vă sfătulim nici pe departe să vă bateți după comorile cele mari ale lumii acestela, ci să vă câștigați și comori lumești, însă numai atâtea cât sunt de lipsa ca omul să poată trăi neatârnat de alții și neslugarnic, în stare de a-și îmbogăți și sufletul cu virtuți și fapte bune, și mai ales cu faptele îndurării trupești și sufletești.

Să vedem așadar pe rând, cari sunt foloasele cruțării:

1. Prin cruțare ajungem la bunăstare

Toată lumea astăzi după bogății și comori umblă. Fiecare dintre noi își zice: Doamne, ce bine ar fi dacă ași avea atâția bani ca cutare! Aproape nici unul dintre noi nu este îndestulit cu soarta sa, ci ar dori să fie cât mai bogat. Nu e destul însă numai a voi, trebuie să și lucrăm, și încă mult, dacă dorim să fim de fapt cu stare bună, și să nu așteptăm ca să ne sboare porumbii fripți în gură. Cel mai mulți rămân numai cu voiața și cheltuesc tot ceea ce câștigă, cu toate acestea însă ar dori să fie cât mai bogați și nu-și aduc aminte de vorba românului care zice: „cheltuește, române, și vezi ce-ți mai rămâne“.

Sunt unii cari își încearcă norocul pe la cele loterii, în nădejdea că odată și odată tot vor trebui să câștige, nu bagă însă de seamă că și numai prin cumpărarea unei optimi de loz, care costă 125 Lei, devin cu atâta mai săraci, că câștigurile mari intră în pungile altora, iară ei câștigă, în cel mai bun caz, suma cheltuită.

Alții iarăși au vreo rudenie bogată despre care cred că le va lăsa prin testament o mare sumă de bani. În nădejdea acestei moșteniri cheltuesc apoi bani peste bani, până observă că s'au mai băgat și datori, iară uncheșul ori mătușa cea cu moștenirea nu numai că n'a murit, ci e tare ca tunul și roșie ca racul.

Cea mai bună cale pe care putem ajunge la bunăstare este cruțarea făcută cuminte și cu bună socoteală. Și, ca să te convingi despre aceasta, ia pe rând dragul meu, toate casele

bogaților și ale celor cu prindere de mână și întreabă-l, cum au ajuns la bunăstare. Vel afla poate pe unul sau pe altul care a ajuns la bogăție, ca Pilat în cheredeu, cei mai mulți însă își vor răspunde că prin muncă și prin cruțare.

O calfă de meșteșugar se hotără să-și cerce norocul în țări străine. Părinții nu-l putură ajutama cu nimica, pentru că erau foarte săraci, îi dădură însă din inimă și cu lacrimi în ochi binecuvântarea părințească și câteva sfaturi bune, dintre cari cel dintâi a fost: „nu cheltui nici un ban pe lucruri nefolositoare“. Tânărul își înseamnă bine această învățătură și pleacă în lumea largă. Cât ce a ajuns în străinătate, și-a găsit de lucru la o fabrică, pe lângă care era și o reuniune de meseriași, condusă de un preot catolic harnic. Tânărul nostru își plătea în fiecare sâmbătă seara cvartirul, hrana, luminatul, încălzitul și spălatul, iară banii întrecătorii îi depunea la banca din oraș, alegându-se, după câțiva ani cu o cruțare de 16.000 Lei. Volos de isprava făcută, plecă spre casă, își deschisă un atelier și lucră mai departe cu toată sârghița. Neuitând nici acasă de acel prețios sfat al părinților săi, n'a beut, n'a fumat, nici pe alte prostii banii nu și i-a cheltuit, iară fiindcă era cumpătat, pururea treaz și foarte harnic, de lucru avea berechet. Nu peste mult s'a căsătorit cu o fată ca și el de cruțătoare, iară tânărul sărac și necăjit de pe vremuri a devenit cel mai bogat om din satul său.

Istoria povestită aici se repețește de ne-nămărate ori în viață. Cei mai mulți oameni cu avere au ajuns să fie bogați prin cruțare și muncă, iară cei mai mulți sărăntoci au ajuns la sapă de lemn prin risipă și lene. Cunosc o mulțime de oameni, cu venituri frumoase, cari cheltuesc însă tot ce câștigă, așa că banii nici încălzi nu se pot la ei în buzunar. Mâncă și beau mai bine decât le permite punga, își plinesc plăceri pe cari oamenii cruțători nu și le-ar plini; beau într'una, ori le este sete ori nu; fumează ca niște Turci; se îmbracă totdeauna după cea mai nouă modă; iau parte la toate petrecerile din comuna lor, și astfel nu e mirare că din venitul cel mare se trezesc cu nimica, pentru că de unde tot lai și nu pul, lute se isprăvește, ajungând la cumplită sărăcie, vorba ālula:

„astăzi, când are parale,
mânâncă zaharicale,
și când se caută ca mâne,
n'are cu ce-și lua pâne“.

În Elveția, care este o țară foarte muntoasă, în anul 1886, așadară înainte cu o jumătate de veac erau 795, 947 cetățeni cruțători cari aveau laolaltă depuși spre fructificare, în 500 de bănci populare, nu mai puțin de 600 milioane franci aur.

E drept așadară ceace zice românul că

„celui cu economie
suta îi este lui mie“ și că
„prin cruțare ajungem la bunăstare“,

că deși n'ai ajunge deodată putred de bogat, — ceace și-ar putea primejdui mântuirea sufletului — ai putea ajunge totuși la o viață tihnită și cinstită, și ai putea trăi neatârnat de tot tras-impinsul, iară în vreme de boală și de nenorocire ai avea pe ce pune mâna, pe „bani albi pentru zile negre“ și n'ar trebui, în cazuri de acestea, să-ți vinzi ori zălogești ce biată ai în jurul casei.

Vineri în 6 Iulie membrii partidului național țărănesc din Blaj s'au constituit în organizație locală. Președinte a fost ales Rvs. Ioan Moldovan, iar secretari dd. Dr. Fulcea profesor și Mihai Stolță.

Dragostea de sine însuși

„Fieștecarile din noi să facă spre plăcerea vecinului întru bine spre zidire, nu șie însuși“.
Din apostolul duminicii VII după Rusalii (Romani 15, 1-7).

Porunca cea mai de căpetenie este: să iubim pe Dumnezeu din toată inima noastră, iară a doua: să iubim pe deaproapele nostru ca pe noi înșine.

În a doua poruncă ni-se spune așadară să iubim pe deaproapele nostru ca pe noi înșine. Pe noi înșine de cele mai multe ori ne iubim prea tare, așa că dacă am iubi pe deaproapele nostru și numai a zecă parte cum ne iubim pe noi înșine, am trăi lume dalbă și fericită. N'ar mai fi pe acest pământ nici un om sărac și necăjit, și toată lumea ar avea cel puțin atât cât să nu sufere.

Când această dragoste de sine însuși e atât de mare, încât pe deaproapele nici în seamă nu-l bagă, această dragoste nenesăbuită către sine însuși se numește *egoism* dela cuvântul latinesc *ego* = eu.

Egoismul asemenea este lipsei de sânge adecă anemiei, pentru că egoistului îi lipsește jertfa de sine pentru alții, nu se interesează de nime, nici de neamuri, nici de prietini, nici de vecini, numai burta lui să fie plină și trupul lui bine învelit.

Asemenea este egoismul grăsimii peste măsură, pentru că și egoistul numai la aceea se gândește cum să-și îndoape trupul cât mai bine, până apoi se îneacă în său propriu.

Egoismul pe sine se caută, nu pe Dumnezeu. Negustorul privește marfa numai întrucât îi aduce câștig, și marfa aceea o prețuește mai mult care-i aduce mai mare câștig. Pentru că să poată câștiga mai mult

»zi din noapte face,
n'are somn nici pace«,

dupăcum cântau moșii noștri în vechea cântare: o lume, lume, cum și-ași pune nume«. — Vânătorul nu vede în pădure nici copacii cei frumoși, nici iarba verde, nici razele soarelui, ci numai și numai sălbătăciunea pe care o vânează. Pictorul în schimb nu vede decât culorile pe cari le împrăstie lumina binefăcătoare a soarelui. Omul sfânt și mândru nu se vede decât pe sine, și tot într'acolo se sbate ca toată lumea numai pe el să-l privească și să-l laude. Omul egoist, când are durere de cap, cere și pretinde ca toată lumea să tacă și să-l compătimizească, în schimb când altul e bolnav, vorbește, cântă, tropotește, flueră, trânteste ușile, și așa mai departe. Egoistul numai de sine și cu sine se ocupă, nici prin gând nu-i trece să se gândească la lipsurile altora, cel mult atunci arată că se gândește la alții, când pentru aceasta primește laudă și numele îi este scris la gazetă.

Sfânta Angela de Foligni se și temeă, tocmai din motivul acesta, de egoism mai mult ca de dracu, pentru că bine știa

că dracu numai în sufletele egoiste intră și că prin urmare egoismul trebuie mai întâi isgonit, și pe urmă n'avem să ne temem de nici un dracu.

Sf. Francisc de Xavier a fost cel mai mare dușman al egoismului, chiar de aceea nu-și permitea nici o plăcere care ar putea să întărească egoismul, prin urmare nici nu mânca, nici nu bea mai mult decât îi era de lipsă pentru susținerea trupului său. Tot într'una își zicea sfātuind și pe alții: »biruște-te pe tine însuși!«

Împăratul Frideric le zicea adese ori soldaților săi, după ce îi biruise pe Unguri: »Prin biruința câștigată, am făcut un mare pas spre bine. Mai avem însă încă mult de luptat până ne vom putea birui pe noi înșine și nu vom permite loc în sufletul nostru nici sgârceniei, nici mâniei, nici răz-bunării!«

Sf. Alphonso de Ligouri ne povestește într'una din minunatele sale cărți, în »Pregătirea la moarte«, tradusă de teologii din Blaj, că un călugăr mort în faima sfințeniei i-a spus, pe patul de moarte, că puține fapte a săvârșit numai din dragoste față de Dumnezeu, cele mai multe în schimb din dragoste față de sine însuși, adecă din egoism.

Un călugăr foarte cucernic a întrebat odată, care ar fi îngropăciunea cea mai voioasă? Neștiindu-i nime răspunde, a răspuns el însuși: »dacă mi-ași putea îngropa egoismul«. Ce bine ar fi, dacă am avea și noi acest gând!

Părintele Iuliu

Binecuvântare de capelă în comuna Liebling (Banat)

În anul 1926, comuna șvăbească Liebling din jud. Timiș-Torontal, a fost colonizată cu Români din îndepărtate colțuri ale Ardealului. S'au pripășit astfel în această comună vreo 100 de creștini uniți, fără biserică și fără școală, luptând din greu în mijlocul străinilor ca să-și zidească un lăcaș, în jurul cărui să se strângă toți cei de-o lege.

Din punct de vedere bisericesc, comuna a fost trecută ca filie parohiei unite din Jebel, păstorită de O. D. Iosif Stercociu preot. Mulțumită muncii Sf. Sale, au câștigat pe seama coloniei o sesiune parohială de 16 jug. și o sesiune cantorală de 4 jug. Mai târziu s'a deschis în comuna noastră o școală iar, ca bucuria să fie deplină, s'a ridicat o capelă frumoasă și încăpătoare.

Binecuvântarea capelei s'a făcut a două zi de Rusalii a anului acestuia. Pentru credincioșii comunei, pripășiți nu demult aici între steini, a fost o zi de curată bucurie și de multă mângâiere sufletească. Cu acest prilej a sosit în comună Rvs. vicar feraneu al Timișoarei, Gheorghe Munteanu, însoțit de pătr. Iosif Stercociu. Intreagă colonia în haină de sărbătoare a așteptat sosirea Sf. Lor.

La începutul slujbei s'a făcut sfințirea apei și binecuvântarea capelei de către Rvs. Vicar, s'a slujit apoi sf. liturgie, la sfârșitul căreia a ținut și o frumoasă predică, arătând bunătatea lui Dumnezeu față de această filie, care după puțin timp, cu puțini credincioși, își are capela ei.

Acest dar al bunătății lui Dumnezeu va fi pentru credincioșii comunei un sprijin în jurul cărui vor munci și vor aștepta cu credință răbdare ca filia să devie parohie, iar capela biserică păstorită de preotul ei.

Nicolae Baglu
cantor

P. Sf. Sa Episcopul Iuliu Hossu al Clujului

în mijlocul credincioșilor din Tranișu și Vișagu jud. Cluj

Înainte cu trei ani ni-s'a vestit că va veni bunul nostru Păstor, P. S. Sa Episcopul Iuliu, în mijlocul nostru. Cu mult dor am așteptat acea zi măreață de care ne-a învrednicit bunul Dumnezeu în 26 Iunie 1934.

În dimineața acelei zile de pe toate dealurile se adunau credincioșii la răsunetul clopotelor, plecând în frunte cu sf. cruce a misiunilor cu doi prapori, cu un car cu 14 boi, frumos împodobit, la marginea hotarului spre Bologa. La ora 7 dim. cu toții așteptau la poarta primă. Până la sosirea Excelenței Sale, pe de-o parte și alta a porții și a carului s'au aruncat flori și ramuri și crengi. O banderă de 12 călăreți au întâmpinat pe Excelența Sa la marginea comunei Bologa încunjurând trăsura până la poartă, unde aștepta mulțimea. Un strigăt de „traiască” a întâmpinat sosirea destinului oaspe. Un tânăr a dorit din partea tinerimii bun sozit Excelenței Sale în mijlocul lor. A răspuns Excelența Sa, mulțumindu-le pentru dragostea cu care e primit la poalele Muntelui Vlădeasa. Muzica a cântat „Mulți ani!” — Pe urmă s'a urcat în frumosul car cu Rvs. canonic I. Agârbiceanu. Urcușul a fost mare, pe deoparte și alta a drumului prăpăstii mari și păduri, locuri frumoase, cari au plăcut mult Excelenței Sale, cesaee l-a făcut să se coboare de câteva ori din car pentru a fotografia mulțimea în mijlocul unor frumoase priveliști.

După 1 1/2 oră de călătorie, întreg convoiul a ajuns în fața școlii, la a doua poartă. Și aici așteaptă lume multă sosirea P. Sf. Sale. Ii dorește bun sozit Dl. notar Ioan Bieghireanu, în numele comunei, apoi Gheorghe Negru în numele Agrului, Tulbure Maria în numele Reuniunii Mariane, oferindu-i și un buchet frumos de flori. Tuturor le-a răspuns Excelența Sa prin calde cuvinte.

În același car, încunjurat de mulțimea credincioșilor, Excelența Sa a plecat spre sf. biserică, unde, la a treia poartă, e bineventat

de păr. S. Maxim prin cuvintele „Bucură-te fata Sionului”, arătându-și bucuria sa și a credincioșilor pentru primirea în mijlocul lor a celui ce vine în numele Domnului, căutându-i și în înălțimile Munților, expunându-se la atâtea primejdii.

A răspuns prin cuvinte atât de frumoase Excelența Sa, după care a spus o admirabilă predică timp de una oră și jumătate. După sf. Liturgie, mamele cu copii s'au adunat în școală, primind binecuvântarea Excelenței Sale și fiecare copil primind câte o iconiță adusă de la Preafericitul Părinte Papa Piu al XI-lea.

În timpul când Excelența Sa lua masa în școală, nefiind casă parohială în filia Tranișu — au sosit credincioșii din Vișagu cu sf. cruce a misiunilor, doi prapori, 18 călăreți, două cară cu câte 5 părechi de boi frumos și cu gust împodobite, cu mandle țesături din bătrâni. Covoarele cele mai frumoase și alte țesături au împodobit carăle, boii, călăreții și porțile. 12 fete, câte șase într'un car îmbrăcate în alb, torceau lăna. Credincioșii s'au adunat împreună cu cei din Tranișu, s'au aranjat frumos, carăle într'o parte, având fiecare o tablă în frunte și sf. cruce, pe unui scris „Bine ați venit” pe al doile „Întru mulți ani stăpâne”, de jur împrejur călăreții, fetele, faciorii și mulțimea credincioșilor — peste 2000 — au făcut un cerc frumos, la mijloc două fete cu câte un brăduț numai flori, între cari tinerul Teodor Pașcalău cu sf. cruce a misiunilor. Acesta a bineventat pe Excelența Sa în numele tinerilor din Vișagu. Și acestuia i-a răspuns Excelența Sa, mulțumind tuturor pentru dragostea cu care l-au primit. A fost dreptul marelui acest tablou al Păstorului în mijlocul turmei Sale. A plăcut foarte mult Excelenței Sale, care a spus de repetite ori „adevărată minune!” Dl. Profesor S. Popa a făcut mai multe fotografii, între cari Excelența Sa în mijlocul copiilor, a tinerilor, în fața călăreților, între

fetele care torceau cu un copil pe braț și în carul cu boi.

De-aici au plecat spre Vișagu, un drum de vreo 3 km. Un adevărat pelerinaj. Pe tot drumul Dl. profesor Silviu Popa a făcut fotografii, pentru a-i putea vedea din când în când Excelența Sa și după ce se va despărți de credincioși, cum a spus Sfinția Sa de mai multe ori. La intrarea în Vișagu, la o poartă frumos împodobită cu frumoase flori și un drapel, Excelența Sa este întâmpinat în numele comunei de Dl. Iav. Ioan Pașcalău, în numele Agrului de Dl. Mihaiu Pașcalău și în numele elevilor și elevelor de elevul Traian Pașcalău cl. II. predând un buchet de flori. Tuturor le răspunde Excelența Sa arătându-și dragostea cu care a plecat pentru a-și cerceta oițele și meluzeii incredințați spre a-i păstori. Cu toții împreună au parcurs calea până la biserică, unde părintele S. Maxim cu sf. Evanghelie și sf. Cruce îl primește la o frumoasă poartă de la ușa cimitirului împreună cu un sobor de preoți, prin cuvintele: „Bine e cuvântat, celce vine în numele Domnului” arătând asemănarea dintre acea zi minunată, când Isus a săturat mulțimea în pustie, cu ziua de azi când Excelența Sa în numele lui Isus a venit în acest pustiu, în mijlocul credincioșilor, care de dragul cuvintelor propovăduite de Excelența Sa, l-au urmat de când a intrat în hotarul comunei Tranișu până la biserică din Vișagu, primind și ei hrană sufletească. A răspuns Excelența Sa rugând pe bunul Dumnezeu să reverse darul său cel ceros peste aceasta turmă credincioasă care și-a parăsit căsuțele în zorii zilei venind la sf. biserică, asemenea și peste cei ce au rămas pe acasă, sau sunt duși la lucruri depărtate. — A urmat rugăciunea înseratului și pentru morți, apoi parastasul — după care Excelența Sa a spus o cuvântare de toată frumusețea. La urmă au fost stropiți credincioșii cu apă sfințită.

Dela biserică Excelența Sa a mers la școală, unde mamele erau adunate cu copiii. Doamna Valeria Maxim în numele Reuniunii Mariane bineventează și roagă pe Excelența Sa ca să le binecuvânteze copilașii, precum și dulcele Isus a binecuvântat copiii. Excelența

„Foiața UNIRII POPORULUI”

Cum a fost mântuită „Piatra Libertății” în 1883*)

Era în anul 1883. Gazeta Transilvaniei scria că ziua de 3/15 Maiu este aproape. Românii și în deosebi tinerimea să nu o dea uitării.

Putea să treacă acest „memento” al găzetei fără să aștepte în inimile înflăcărâte ale studențimii din Blaj? Trebuia să facem ceva, dar ceva vrednic de noi.

În plimbările noastre pe marginea Târnavei, o vedeam cum și-a părăsit alvia de către Veza și în fiecare primăvară rușea din ce în ce mai mult din „Câmpia Libertății”; vedeam cum între Piatra Libertății și țărmul Târnavei abia a mai rămas atâtea loc cât să poată trece un car.

Colegul nostru Nicolae Șerban de Voila, scris și împărți colegilor un apel în care arăta că Piatra Libertății e în pericol să cadă

în Târnavă. „De seară toți septimanii să mergem să o mutăm mai departe de pe apa Târnavei dujmane. La orele 10 să fim la Piatra Libertății! Urmărite le vom suferi împreună”.

Acest apel, a fost iscălit de toți cei 36, câți eram în clasă.

Vreo câțiva ne-am prezentat la casa românească alui Popa George, numit „Bedelul”, unde știam că se află un stindard național și dela fiul acestuia Aurel, fost pe acea vreme redactor la Tribuna din Sibiu, și frațele său Alexandru, fost medic în Viena, am primit stindardul, mai multe îndrumări și unelte de lipsă la lucrarea noastră.

La 10 seara am fost lângă Piatra Libertății toți septimanii afară de 2, anume Adrian Cașolțan, care locuia la canonicul Antonie Veștemean, și Ioan Comșa, care era castelan la curtea metropolitană, pe cari — neputând lipsi dela locuință — i-am scuzat.

Ne-am apucat de lucru, cari eu sape, cari eu hârlețe. Am săpat mult, căci Piatra a fost îngropată adânc în pământ, mai bine de un metru, aproape pe atât cât a fost dela suprafața pământului în sus. Săpând și aruncând pământul din jurul ei, cu lăstare și cu funii, după mari eforturi ne-a succedat o ridică din locul ei. Sub piatra aceasta, am aflat o a doua mai mică, aceasta din marmoră cioplită.

Piatra cea mare, am mutat-o la o depărtare cam de 60 pași. Am săpat o groapă și am împins-o în ea, punând alături piatra cea mică.

Terminând lucrul, am pus stindardul pe Piatră; 2 dintre noi am angajat pe un om, țaran din satul Blaj, cu numele Pocoi, căruia i-am plătit 2 floreni și i-am dat în grijă stindardul, să-l păzească toată ziua, iar seara să ni-l predeie.

Pe la oarele 1 după miezul nopții, însufleții de măreția zilei de 3/15 Maiu, am început cântarea „Deșteaptă-te Române”. Când am ajuns la strofa „preoți cu crucea în frunte” teologii, cari s'au sculat mai de dimineață ea de obicei, treziți de glasurile noastre, au venit în grădina seminarului, ni-au acompaniat din răpuzeri și cu tot focul au cântat împreună cu noi „murim mai bine în luptă cu glorie deplină, decât să fim selavi iarăși în vechiul nost, pământ”.

Noi toți, de-o parte obosiți de lucru și de nesomn, de alta satisfăcuți și mândri de fapta noastră, ne-am imprăștiat fiecare la locuință.

Întregă ziua de 3/15 Maiu sufletele tuturor Blăjenilor erau mișcate de idea libertății. Toți Blăjenii își aduceau cu drag aminte, cum numai cu vreo câțiva ani înainte profesoria și studențimea Blajului cu multă însuflețire serbau ziua mare de 3/15 Maiu, ținandu-se din partea studențimii vorbiri înflăcărâte de pe balustrada catedralei și apoi împreună mergeau în berecul dela Veza, pentru a-și petrece maiialul obișnuit. — La entuziasmul zilei de 3/15 Maiu 1883 a contribuit și o altă

*) În ziua de 4 I. c. — după cum am scris mai pe lung în numărul trecut al gazetei noastre, — absolvenții liceului din Blaj de-acum 50 de ani, au avut întrunire colegială. Cu acest prilej M. O. D. Vasile Smigelschi preot în Sâncel — făcând parte dintre absolvenți — a cetit rândurile de mai sus, pe cari le redăm în întregime, ele desvâluind o clipă din mărețul trecut al Blajului.

Sa a spus că are o deosebită dragoste față de copii, pe care binecuvântându-i, le-a dat câte-o iconiță sfințită. A fost o zi de adevărată bucurie și mângâiere sufletească pentru credincioșii din Tranișu și Vișagu.

Excelența Sa a înălțat rugăciuni către bunul Dumnezeu la sf. biserică pentru vii și morți. Pe drum, de câteori i-a eșit câte un bolnav — de cari au fost mulți — s'a oprit și a îngnunchiat cu toată mulțimea, rugându-se pentru însănătoșarea lor. A dat ajutor bănesc săracilor și a promis intervenția la forurile competente pentru un invalid care s'a plâns că i-s'a făcut nedreptate.

Bunul Dumnezeu învrednicească-l ani mulți cu sănătate, ca să ne mai poată cerceta și altădată.

Un credincios

Misiuni sfinte în com. Curciu

În zilele de 16 și 17 Iunie a. c. s'au ținut misiuni sfinte pentru credincioșii parohiei Curciu din jud. Târnava-Mare. Preot misionar a fost pâr. Dr. Ioan Suci, profesor de religie la Școala Comercială Superioară de băieți din Blaj.

În cele două zile cât Sf. Sa a petrecut în comuna noastră, slujind și predicând, biserică a fost neîncăpătoare pentru mulțimea credincioșilor cari au venit ca să-și primească sufletele. În prima zi s'a slujit sf. liturghie, la care Pâr. Suci a vorbit despre „Suferințele Fiului lui Dumnezeu pe pământ”. S'au făcut în după masa aceleiași zile mărturisiri, multe, înecat Pâr. misionar n'a putut părăsi scaunul mărturisirii, de după masa începând până după miezul nopții. A doua zi la sf. liturghie, toți credincioșii mărturisiti au fost împărtașiți cu sf. cuminecătură.

Misiunile sfinte din acele zile vor rămânea o amintire neștearsă în sufletele credincioșilor cari au avut fericirea să le asculte. Căci în aceste timpuri când ne îngrijim par'că prea mult de cele lumești, lăsând la o parte cele sufletești, ele au fost o adevărată întoarcere de pe drumul rătăcit la drumul cel drept și adevărat.

Correspondent

Cum mai stau lucrurile în Germania

Ultimul număr al gazetei noastre l-am încheiat cu darea de seamă asupra lucrurilor din Germania, unde multe persoane sus puse, învinuite de complot contra regimului lui Hitler, au fost omorite, și mai multe închise în așa numitele lagăre de concentrare. Totul s'a petrecut repede, ca o ploaie cu furtună, de cari am avut vreo câteva la începutul săptămânii trecute. Hitler a lovit puternic, fără să șovăiască, pe cei mai buni prietini ai săi de altădată.

Dar încordarea prea puternică se pare că l-a îmbolnăvit pe Hitler, a cărui nervi au ieșit cam sdruncinați din această afacere. Dealtfel întregă situația din Germania s'a resimțit de lovitura puternică. Căci situația a rămas cam tulbură. Alții spun că e mai bine, alții că e mai rău, cam așa cum e vremea pe la noi. Când vrei să te însorești puțin, așteptând să ți-se uște fânul, o ploaie mărunță se scutură în fugă peste tine. Lucrurile, cam tulburi, se vor lămurii însă cu vremea. Până atunci însă, multă lume din Germania a trecut peste graniță, așteptând vremuri mai bune în alte țări.

Ce-i mai nou la noi în țară

La noi a început vacanța de vară. Parlamentul s'a închis săptămâna trecută, miniștrii, o parte dintre ei, au

plecat în concedii. D. primministru Tărăscu a plecat împreună cu d. Slavescu, ministrul finanțelor, în vizită oficială la Paris. Înainte de a pleca s'a ținut la București o mare ședință a Consiliului Apărării Naționale la care a luat parte și M. Sa Regele. În această ședință s'a hotărât ca să se facă mari comenzi de armament la fabricile din Franța. În timpul petrecerii dlui Tărăscu la Paris, Dsa va fi înlocuit, la Președinția Consiliului de Miniștri, de către dl dr. Angheliescu, Ministrul Instrucțiunii, iar la Ministerul Armatei de către dl Paul Angheliescu, Ministrul Armamentului.

D. Titulescu, ministru de externe, a plecat în concediu în străinătate. Înainte de a pleca, Dsa a făcut numirea Ministrului României la Moscova, capitala Rusiei. În acest post a fost numit d. Edmond Ciuntu, care cunoaște foarte bine Rusia, și care până acum a fost Ministrul țării noastre în Turcia. Înainte de a pleca, d. Titulescu a avut întrevederi cu toți șefii de partide.

Ce fac partidele

Dintre partide cel mai ocupat e cel național-țărănesc. Acesta lucrează cu zor la reorganizarea sa, pe țară. După ce s'au terminat de constituit organizațiile comunale, și-au ținut congresele județene, cari și-au încheiat lucrările în foarte multe județe. Congresul județean al partidului național-țărănesc din Târnava-Mică, a avut loc în ziua de 7 I. c., aici la Blaj.

întâmplare. — Niște băieți, asemenea studenți, din lemnăriile profesorilor s'au suit pe cataratele din curtea gimnaziului și în vârful acelor au pus stegulețe naționale.

În decursul zilei s'a zvonit, că Piatra Libertății a fost mutată de studenții din clasa 7-a și ei au pus la cale manifestațiile. Jandarmeria în urma acestui zvon, a făcut raport la forurile lor superioare.

La 3 zile după acest raport a venit la Blaj o comisie dela Cluj ca să cerceteze lucrurile. — Unii dintre noi au fost chemați înaintea comisiei și întrebați. Neputând stabili vinovăția noastră, comisia s'a reîntors fără nici un rezultat, dând însă ordin direcțiunii gimnaziale să nu se elibereze nici unuia din studenții clasei VII certificatele școlare, până nu se vor descoperi vinovății cari au pus la cale manifestația națională.

Îngrijorați, noi, ca și profesorii, am ținut mai multe consfătuiri în bereul istoric dela Veza. Unii eram de părerea ca vre-o 5—6 dintre noi să ia asupra lor fapta întreagă și să se predea și, înainte de a se aduce sentința, să treacă în Regat. Din încercarea această ne-a scos bunul nostru profesor Silvestru Nestor. Dânsul, ca delegat din partea conferinței profesorilor, prezentându-se în clasă, ne arată că judecata noastră e greșită, căci dacă se va afla că studenții au pus la cale manifestația, ridicând stindardul pe Piatră și cântând imnul național oprit de autorități,

dușmanii noștri de veacuri vor folosi această drept pretext de a închide gimnaziul, cum au închis pe acelea vremuri și gimnaziile Stovacilor. Ne sfătuiește deci, să căutăm pe oarecari gata să ia asupra lor toată vina.

Astfel înțeleși am și găsit pe bunii Români Aurel Popa al Bedelului și pe culegătorul tipograf Augustin Coltor, tatăl mult regretatului canonic, cari amândoi au declarat publice, că ei sunt făptuitorii din pricină.

Urmarea manifestației puse la cale de noi a fost că 2 dintre teologii din anul 4 au fost eliminați, iar celor 2 studenți din el. Il gimnazială li-s'a dat „consilium abeundi”. Aceștor studenți le-a colectat bani și cu recomandării dela unii profesori au fost ajutați să treacă Carpații.

Acesta a fost evenimentul dela 3/15 Maiu 1883 al Blajului istoric.

Cu drag păstrând amintirea acestui eveniment în sufletele noastre, venit-am să ne împlinim o scumpă datorință, ca acum, la 51 ani, să ne plecăm cu smerenie la această Piatră, la acest simbol scump, care a ținut trează conștiința noastră națională și să ne aducem aminte de marea adunare a celor 40.000 de Români, cari, în frunte, cu Simion Bărnuțiu, Axente Severu, Avram Iancu și cu ceilalți tribuni ai anului 1848, sus și tare au declarat în auzul lumii cuvintele clerului Todoran „nici să mai cerșim, nici să mai pretindem, ci să ne luăm ce este al nostru”.

Noi, foștii studenți ai Blajului, cari am terminat liceul în anul 1883/4, venit-am ca să aducem laude și recunoștința cuvenită memoriei profesorilor noștri, cari au știut să verse în sufletele noastre nu numai știință, ci și dragostea de neam, lege și limbă și curaj ca să ne păstrăm neștirbită conștiința noastră națională în lupta ce trebuia să o purtăm și în suferințele pe cari unii dintre noi le-au purtat pentru înfăptuirea mărețului nostru vis împlinit la 1 Decembrie 1918.

Vasile Smlgelschi

vpp. on.

Încăerare între jandarmi și săteni.

În comuna Cocorești din județul Vaslui, se află călugărul Mihai Toma care agită populația în contra calendarului. Acest lucru e oprit de legile țării, deaceia comandantul legiunii de jandarmi a plecat cu 60 de soldați ca să aresteze pe călugăr. Acesta însă s'a închis în casa sa și n'a vrut să se predea. În ajutorul lui au sărit mulți locuitori ai comunei cu drugi de lemn și cu topoare ba chiar și cu arme. S'a produs o încăerare în regulă între soldați și populație. S'au tras focuri de armă și de o parte și de alta. Rezultatul a fost că au rămas trei morți și doisprezece răniți. Comandantul legiunii s'a retras cu jandarmii pentruca încăerarea să nu devie mai sângeroasă.

Partidul dlui Mareșal Averescu a ținut o mare întrunire Duminecă în 8 l. c. la Brașov. Au luat parte mulți membri ai partidului și s'au ținut mai multe vorbiri. D. Averescu a declarat între altele că e hotărît ca „imediat după vacanță să înceapă și să ducă lupta cu ultima energie ca să izbuțească ideea de cinste și de legalitate“.

D. Iunian încă a ținut la Târgu-Jiu o ședință a comitetului județan. Aici dl Iunian a spus din nou vechile D.-Sale gânduri și planuri, arătând că partidul D.-Sale se încheagă mereu.

Pentru toamnă se svonește că se va forma un nou partid. Acest partid se va numi al muncii, și va avea de conducător pe d. D. R. Ioanițescu, fost Ministru al Muncii și Sănătății.

Și cu acestea se pare că s'a încheiat anul politic. Căci viața politică începe toamna și se termină de obicei la începutul verii, când încep căldurile. Rareori izbucnește câte o „bombă“ în timpul verii, care aruncă dela putere guvernul sau pe câte un Ministru. Vara aceasta însă se anunță liniștită spre mulțumirea Miniștrilor cari au plecat în concediu.

Congresul partidului național-tărănesc din j. Târnava-Mică

La sfârșitul săptămânii trecute — Sâmbătă în 7 Iulie — s'a ținut la Blaj congresul județan al partidului național-tărănesc din jud. Târnava-Mică.

Au fost de față la acest congres delegații din aproape toate comunele din județ, în frunte cu conducătorii organizației județene a partidului, dintre cari amintim pe dd.: Dr. Victor Macaveiu, președintele organizației, Dr. Aug. Popa, Dr. Vasile Aftenie profesor de teologie, Dr. Ilarie Holom fost prefect și deputat, Dr. Ioan Bianu fost senator, Dr. Eugen Moldovan secretarul organizației, Romul Albu, Ioan Moldovan președintele organizației băjene, Dr. Gheorghe Borșan, Dr. Cornel Ordace, col. Magda și alți fruntași din localitate.

D. Dr. Victor Macaveiu, președintele organizației, după ce deschide congresul, salută pe toți cei de față, și-și arată bucurie că au ținut să participe la congres un număr atât de frumos de comune prin delegații săi. În cunoștință totodată pe cei de față, că la acest congres au fost invitați să ia parte și dd. Ion Mihalache președintele partidului național-tărănesc și Alexandru Vaida Voevod, președintele pe Ardeal al partidului. Fiind însă ocupați în altă parte, n'au putut ca să vină.

Mai departe arată motivul pentru care organizația județană a partidului național-tărănesc a plecat la reorganizarea partidului pe comune: ca să-și cunoască membrii, să-și cunoască amănunțit starea.

Vorbește apoi dl Dr. Eugen Moldovan secretarul organizației. Dsa verifică pe delegații comunelor, și constată că și-au trimis delegații la acest congres un număr de 86 de comune din 135. S'au făcut organizații comunale, cu dosare înaintate în regulă, într'o 100 de comune.

La apoi cuvântul d. Dr. Victor Macaveiu arătând situația politică. Arată cum a venit partidul liberal la putere și felul cum s'au făcut alegerile când partidul național-tărănesc a avut multe greutăți din partea autorităților.

La urmă Dsa aduce la cunoștință con-

gresului fuziunea cu partidul țărănesc al dlui Dr. N. Lupu. Membrii congresului în aplauze întăresc această fuziune.

Vorbește apoi d. Dr. Ilarie Holom fost prefect al județului. Dsa salută congresul și apoi explică amănunțit noile statute ale partidului și îndrumări spre bine conducătorilor organizațiilor comunale.

D. Dr. Augustin Popa fost deputat, se ocupă de partidul dela putere făcându-i o aspră critică.

Se alege apoi președintele organizației județene a partidului. E reales d. Dr. Victor Macaveiu fost senator și vicepreședinte al senatului, care mulțumește congresului pentru aceasta, promițând că va munci de aici înainte cu aceeași râvnă ca și până acum.

S'a ales apoi noul comitet și s'au trimis telegrame omagiale dlor I. Mihalache, Iuliu Maniu, Dr. Lupu și Alexandru Vaida Voevod.

O întâmplare dureroasă

O copilă fugind de un sergent de stradă, e zdrobită de o căruță

Cetim într'o gazetă dela Cluj o întâmplare foarte dureroasă. La sfârșitul săptămânii trecute, au sosit la Cluj patru căruțe cu niște oameni săraci cari mergeau la secerie la Câmpia Turzii. Ajunși în oraș, au poposit în fața unei fântâni, ca să-și adape caii. Dar n'au apucat să deshamă caii dela căruțe, căci au sosit doi sergenți de stradă cari au silit pe trecători să plece de acolo căci nu e voie să oprească.

Călătorii au plecat în altă parte, și într'un loc, unde au văzut rămășițe de fân și de paie, au deshamat caii, i-au adăpat, apoi cei mai bătrâni au plecat în oraș pentru ceva cumpărături. Lângă căruțe au rămas două copile: una de 11, iar cealaltă de 12 ani. Abia au plecat însă bătrânii în oraș, și iată că sosesc din nou oamenii poliției. Aceștia, fără multă vorbă, poruncesc fetițelor să plece cu căruțele de-acolo. Una dintre ele răspunde sfioasă că părinții lor au plecat în oraș pentru cumpărături și că ele nu pot pleca fără de ei. Sergenții însă n'au ținut seamă de aceasta și au amenințat pe fetițe cu bătaia. Ele s'au speriat atunci și au luat-o la fugă dinaintea sergenților. Tocmai atunci însă trecea pe acolo o căruță încărcată cu piatră. Biata copilă fugind speriată, n'a observat și a fost doborâtă la pământ. Roata căruței a trecut apoi peste ea, zdrobindu-i pieptul și omorându-o pe loc.

Părinții sosind din oraș și-au găsit copila moartă. Și'n fața sergenților nemiloși, plâng tăcuți pe aceea care poate le era o rază de lumină în mijlocul vieții sărace pe care o trăiau.

O slujbă duioasă

Implinindu-se zece ani de când mult regretatul canonic dela Blaj Dr. Ioan Coltor a ținut frumoasele și neuitatele misiuni sfinte în parohia Turda-Veche, făcând mult bine sufletelor, reprezentanții Bisericii și-au ținut de sfântă datorință ca să slujească cu acest prilej un părăstas pentru odihna repausatului. Biserica a fost neîncăpătoare în ziua slujbei, căci toți cari l-au cunoscut au ținut ca să-i prăznuiască amintirea. Părintele paroh, în cuvinte duioase, l-a comemorat pe acela care a fost Ion Gură-de-aur al Bisericii noastre, iar Reuniunea „Sf. Maria“ a așezat lângă părăstas un mare buchet de roze, în timp ce corul Bisericii, sub conducerea vrednicului profesor I. Ghiriș a dat răspunsurile. După terminarea

slujbei a cântat imnul „Cu lacrimi și flori“, mișcând adânc sufletele celor prezenți.

Astfel a ținut această parohie să răsplătească răposatului canonic binele făcut. În veci pomenirea lui!

Omor pentru niște cireșe

În comuna Poiana din jud. Hunedoara, s'a întâmplat la începutul lunii trecute o faptă de o sălbătăcie ne mai pomenită. Un om a fost omorât de vecinul său din pricina unor cireșe. Iată cum s'au întâmplat lucrurile:

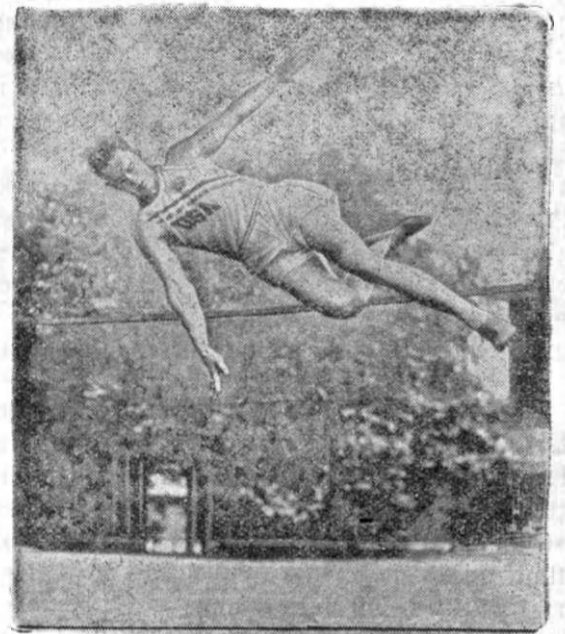
În susaumita comună locuiau doi vecini, veri din frați, anume Ioan Avram și Nicolae Avram. În miezuima dintre grădinile lor se afla un cireș. Într'o zi, la începutul lunii trecute, Nicolae Avram a așezat o seară lângă cireș și s'a urcat ca să mănecă cireșe, fără știrea vărului său Ioan Avram. Se întâmplă însă că tocmai sosesse acesta, se ia la ceartă cu vărul său din cireș, și'n toiu certii fi doboară scara la pământ. Scara, fiind cam veche, se desface în bucăți. Nicolae Avram sare infuriat din cireș, pune mâna pe o bucată ruptă din seară, și începe a-i căra lui vărul său, peste mâini, peste picioare, peste spate și cap, până când acesta cade mort la pământ.

Ucigașul a fost prins de postul de jandarmi și a fost dus la închisoarea din Deva. Aici va ispăși, în rând cu alți hoti și criminali, sălbatica lui faptă și va plăti scump de tot necugetarea, ușurătatea și răutatea lui. Căci numai așa se explică cum de a fost în stare ca din pricina unor cireșe să se ia la ceartă și să ajungă chiar la moarte de om, lăsând o văduvă îndurerată cu trei copii mici, sub 10 ani. Mai multă înțelegere, mai multă omenie și mai multă dragoste creștinească ar trebui să însoțească faptele noastre, căci doar par'eă ne numim creștini.

Correspondent

În America au murit într'o zi, dintr'o nenorocire, 175 de oameni. În săptămâna trecută s'a aniversat în America ziua independenței americane. În această zi au murit 175 de oameni dintre cari 70 au murit de foc, iar ceilalți de mulțimea automobilelor și autobuzelor.

A sărit 2 metri și 7 cm. înălțime

Americanul Walter Marthy a sărit de curând la înălțime 2 metri și 7 centimetri, și cu aceasta a întrecut pe toți săritorii cei mai vestiți. Săritura a făcut-o cu înleptare, fără bătă. În chipul nostru se vede băta peste care a sărit și clipta când se afla în aler la înălțimea cea mai mare.

M. Sa Regele la Năsăud și Brașov. Marșla trecută, M. Sa Regele a plecat la Năsăud ca să ia în primire comanda regimentului grăniceresc care este proprietatea sa. M. Sa Regele va trece apoi prin Brașov, de unde se reîntoarce în Capitală.

Serbarea de sfârșit de an a clasei Voevodului Mihai. M. S. Voevodul Mihai își face studiile la un liceu așezat în palatul regal din Calea Victoriei, liceu instituit anume pentru acest scop. M. Sa Regele i-a adus ca tovarăși de școală alți elevi, din toate părțile țării. Se află și un copil de țăran din Basarabia, la care M. Sa Regele ține foarte mult. În Duminica trecută s'a ținut serbarea de sfârșit de an a clasei. Cu acest prilej M. S. Voevodul Mihai cu colegii săi au jucat o piesă teatrală foarte frumoasă. A fost de față M. Sa Regele, Dr. Anghelescu ministrul Instrucțiunii, D. Gusti fost ministru și altă lume aleasă care a rămas încântată de felul cum micii elevi și-au jucat rolurile. După serbare, M. Sa Voevodul Mihai — după cum am scris și în numărul trecut al gazetei, — a plecat la Florența.

Musafirii familiei regale engleze. Familia regală a Angliei e foarte mult iubită de poporul englez. Și nu-i de mirare, dacă ști cât de mult ține ea la poporul său. La curtea regală engleză se fac câteodată petreceri, la care sunt invitați și servitorii palatului care își petrec alături de rege și regina lor. Familia regală obișnuște apoi să invite din când în când la masă, oameni din popor. Astfel în săptămâna trecută a fost invitat un zidar, un dulgher și un lucrător fierar. Și în aceea zi, regele a stat la masă alături de ei, ca reprezentanți ai poporului său.

Focul dela Proștea Mare, din apropierea Mediașului continuă să ardă. Zilele aceste se împlinesc un an de când s'a aprins. În săptămâna trecută focul s'a fost stins. În urma ploilor mari care au căzut, s'a prăbușit o mare parte de nisip în gura focului care a încetat imediat. Peste o minută însă focul s'a aprins din nou. De astă dată însă nu mai arde cu așa furie ca mai înainte. Spun inginerii că acum focul va putea fi stins destul de ușor. Pentru aceasta însă sunt de lipsă fabrici sau alte instalații unde să fie întrebuițat gazul care se află în prea mare cantitate. De aceea e vorba să se facă în apropierea sondei de gaz, o fabrică unde să fie întrebuițat gazul.

O convorbire telefonică de 50 mil Lei. În Duminica trecută s'a făcut prima legătură telefonică între Iași și America. Un funcționar din Iași a vorbit cu o soră a sa care se află într'un oraș din America. Au vorbit timp de 23 de minute pentru cari a plătit nu mai puțin de 50 de mil Lei.

Omorit din greșală. Cu prilejul ultimelor întâmplări din Germania, a fost omorât și un ziarist. Toată lumea a rămas mirată de acest fapt, căci nu se știa nici o vină a ziaristului. Mai târziu s'a aflat că s'a săvârșit o greșală. Era vorba să fie omorât un altul care avea același nume ca și ziaristul. Acela a scăpat, datorită faptului că ofițerul respectiv sub numele acela cunoștea numai pe ziarist.

Cum va fi timpul. În timpul din urmă timpul s'a arătat destul de frumos. Am avut ploii mari cari au înviorat mult câmpiile cari au suferit din pricina secetel, am avut în schimb și vreme frumoasă. De aici înainte, se spune că vom avea încă ploii. Nu prea mari, dar potrivite și folositoare câmpului. Numai în jurul munților vom avea ploii mai mari.

Un balon care se înalță peste 30 de km. Scriu ziarele străine că în Rusia se lucrează la un balon ce se va putea urca în văzduh la o înălțime de peste 30 km. Până acum nu s'au putut urca decât până aproape 20 km. Balonul despre care vorbim va fi urcat în aer încă în această vară. Mulți bărbați de știință au fost chemați în Rusia cu acest prilej. Intre aceștia e și vestitul profesor din Germania Piccard, care până acum e omul care s'a urcat mai sus prin văzduh.

Câte persoane au fost omorite în Germania. Unele ziare scriu că în Germania au fost omorite, cu prilejul întâmplărilor din 30 Iunie, vreo 200 de persoane. Zilele acestea însă a apărut un comunicat oficial al guvernului german. În acest comunicat autoritățile susțin că nu au fost omorite decât 50 de persoane.

Un furt curios. Într'un tren din Jugoslavia s'a săvârșit în săptămâna trecută un furt curios. Un ziarist francez a predat conductorului trenului suma de 930000 mii de dinari ca să îl păstreze până la o anumită gară. Aici însă conductorul a dispărut fără urmă. Ziaristul a anunțat atunci poliția gării despre cele întâmplate. Începând cercetări, poliția a reușit să prindă pe conductorul trenului și a găsit la el toți banii. Acum însă n'are cui să-i dea. Căci ziaristul pagubaș a plecat mai departe cu trenul și acum mai ia-l dacă al de unde. Poliția a luat acum banii și îi păstrează până se va prezenta pagubașul ca să-i ridice.

Trei copii și o bătrână opăriți cu apă fiartă. O groaznică nenorocire s'a întâmplat în comuna Ohaba română din jud. Severin. O femeie a vrut să ia de pe foc un cazan cu apă fierbinte. A legat cuzanul

cu o sfoară și cu ajutorul unei bătrâne l-a luat de pe cuptor să-l ducă în altă parte. Sfoara însă s'a rupt, și cazanul s'a răsturnat peste bătrână și peste trei copilași, unul de 7, unul de 5 și al treilea de trei ani. Cel mai mic copil a murit imediat. Bătrâna a murit peste vreo două ceasuri. Mama copiilor a înnebunit de durere. Atât ea cât și copiii au fost duși la spital.

Prințul moștenitor al Angliei a împlinit 40 de ani. Prințul de Walles, moștenitorul tronului Angliei, a împlinit zilele trecute 40 de ani. Deși e de o vârstă destul de înaintată, totuși el e necăsătorit. Multă lume a stăruit mereu ca să se însoare. Tuturora și totdeauna le-a spus că se va căsători la 40 de ani. Având în vedere că el e prinț moștenitor, adecă din vița lui va trebui să se aleagă odată regele Angliei, multă lume așteaptă cu nerăbdare să vadă dacă se va căsători prințul ori nu.

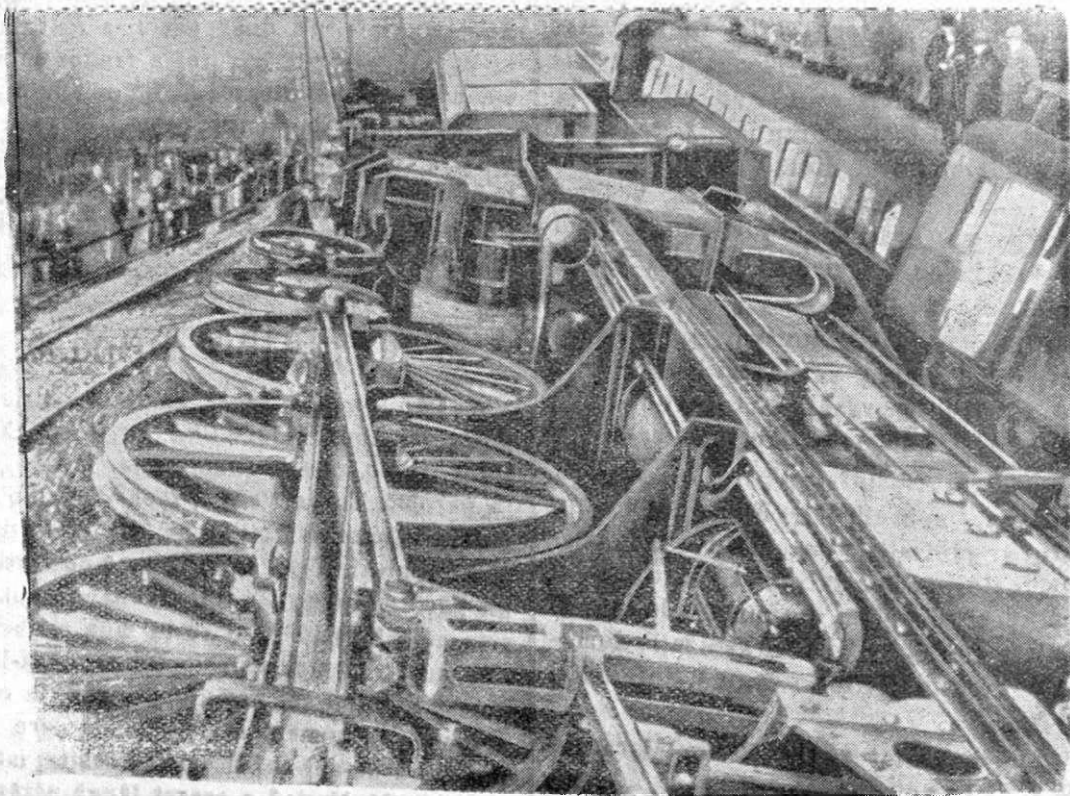
Un nebun fuge din spital. Într'o casă de nebuni din Galați a fost internat un tânăr dintr'o comună învecinată. Tânărul suferea de o boală mare la creier, din care pricină a fost îmbrăcat într'o cămașă de forță (nebunii furioși se îmbracă în cămași de acestea ca să nu fie periculoși). Într'o noapte el a spart ferestrele, a îndoit gratiile de fier, și a luat-o la fugă pe câmp. După multă trudă și alergătură a fost prins și adus din nou la spital.

În Germania se introduc bonurile de alimente. Scriu ziarele străine că situația din Germania începe iar să se înrăutățească. Din anumite semne se prevede pentru iarna viitoare o lipsă de alimente foarte mare. Față de această situație guvernul a hotărât să introducă bonurile de alimente, o măsură care e menită să reglementeze consumația, ca să se poată preveni foametea. Bonurile vor fi împărțite populației încă în toamna viitoare.

Cețiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI”

Marea catastrofă de tren dela Linz

Nu de mult acceleratul care mergea dela Viena, peste München (Germania), la Paris a sărit din șini lângă orașul Linz de lângă Dunăre, în Austria. Au fost mai mulți morți și răniți. Fotografia noastră a fost luată îndată după catastrofă și este cât se poate de luminoasă, așa că se vede locomotiva răsturnată și un vagon răsturnat lângă ea.

Plante otrăvitoare din fân

În fân se pot găsi nu numai plante pe cari animalele nu le mănâncă și cari scad bunătațea fânului, ci se pot găsi și plante stricacioase, cari fac fânul rău și animalele cari mănâncă acest fân, se îmbolnăvesc.

Astfel de plante sunt:

Gâlbînile sau Boglarii. Cresc prin locurile umede, mai ales dealungul marginii lacurilor și a iazurilor. Tulpina e goală înăuntru. Frunzele sunt puțin cărnoase și lucitoare. În vârful tulpinei sunt florile mici galbene. Inflorește din Mai și până în Septembrie.

Frunzele și florile acestei plante sunt foarte veninoase. Animalele se feresc să le atingă. Dacă totuși se întâmplă să mănânce vre-un animal frunze sau flori de Gâlbînile, se îmbolnăvește greu. Capătă dureri de stomac și mațe, greață mare și diaree. Cască într'una, îi slăbesc picioarele, suferă de sete și orbește. Apoi începe să se ude cu sânge și după chinuri de o jumătate de zi, moare.

Puterea otrăvitoare a acestei plante e mai mare pe vremea înfloririi. Uscată, puterea otrăvitoare scade.

Oamenii cred, că această buruiiană ar vindeca frigurile. De aceea îi zic și *Buruiiană de friguri*. Pentru vindecarea frigurilor fierb buruiiana în apă și beau apa în care a fiert. Este un leac foarte primejdios, fiind buruiiana otrăvicioasă. De aceea nu e bine să se folosească.

Pătrânjelul câinelui este tot o plantă otrăvitoare din neamul Morcovului și a Pătrânjelului de grădină. Crește prin locuri părăsite, dărâmături și pe lângă garduri. Se află și prin fâneațe. Are tulpina ramificată, frunzele strălucitoare și florile albe. Se poate cunoaște foarte ușor căci are miros neplăcut. Fiind otrăvicioasă strică fânul și iarba în care se găsește.

Prin fâneațe foarte des se întâlnește **Brândușa de toamnă**. Aceasta plantă are în pământ o ceapă, învăluită într'o pătură subțire negricioasă. Din aceasta ceapă, crește toamna floarea roșietică în tormă de pânză, iar primăvara crește din ea o tulpină cu frunze lungi și groase cari înconjoră fructul format din floarea din toamna trecută.

Atât ceapa cât și frunzele cuprind o otravă foarte puternică. Otrava e mai puternică de pe la mijlocul lui Aprilie și până în Mai, iar toamna de pe la mijlocul lui Septembrie și până la sfârșitul lui Octombrie.

Animalele cari o mănâncă se otrăvesc. Semnele otrăvirii se ivesc la două ceasuri după ce a fost mănăcată. Animalul otrăvit răsufală greu și îi curg balele din gură. Înghițe mereu în sec, are greață, varsă, se udă mult și are dureri mari în tot corpul. După chinuri de câteva ceasuri, animalul moare.

Între plantele ierboase din neamul grâului încă se găsește o plantă otrăvitoare.

E *Zizania*. Aceasta e singura plantă dintre ierburi, care cuprinde otravă. Se găsește prin lanurile de grâu. Paiul e ceva mai aspru ca al grâului, iar bobul e puțin mai mic. Bobul se coace deodată cu al grâului așa că la seceriș ușor se amestecă cu grâul.

Atât semințele cât și fărina scoasă din ele sunt otrăvitoare. Se pot otrăvi și oamenii și animalele. Porcii și paserile nu se otrăvesc, așa că pot mânca astfel de semințe. Celelalte animale însă toate suferă. Chiar și câinii au mari dureri de cap dacă mănâncă Zizenie. De aceea e bine ca aceasta plantă să fie culeasă din lanurile de grâu încă înaintea secerișului.

Asemenea și celelalte plante otrăvitoare trebuie curățite de prin fâneațe și împiedecate animalele să le mănânce. Altfel putem avea neplăceri și pagube destul de însemnate.

Ion Popu-Câmpeanu

Importul și exportul

Viața popoarelor este în strânsă legătură cu bunurile cari se produc în fiecare țară, căci nu în toate țările se află toate bunurile de cari locuitorii ei au nevoie. De aceea acele țări sunt nevoite a aduce, adică a importa, mărfurile necesare lor, din alte țări, unde se fabrică sau unde se află peste trebuințele lor. Acest fel de aducere a mărfurilor din alte țări se numește comerț de import, iar țara care vinde acele mărfuri se numește țară exportatoare de mărfuri. Astfel țara noastră importă diferite mărfuri de care are nevoie, iar pe de altă parte exportă mărfuri cari prisosesc în țară, și de cari alte țări au mare nevoie de ele.

Privind proporția mărfurilor importate și exportate în decursul primului trimestru al anului, vom constata că noi importăm două feluri de mărfuri: unele cari se consumă, ca piei, lână, fructe, textile, cauciuc, iar altele cari se investesc, ca fierul, aparate și mașini, vehicule metale și altele.

Raportând cantitățile din anul acesta cu cantitățile de mărfuri importate anul trecut, constatăm că importul nostru crește la prima grupă de mărfuri și scade la a doua grupă, iar valoarea mărfurilor importate din Ianuarie până în Martie atinge cifra de 2,907 milioane lei.

Cercetând în rândul al doilea exportul de mărfuri, tot pe primul trimestru al anului curent, constatăm că este constant la cantități, raportat la același timp al anului trecut, însă scade din punct de vedere al valorii lui.

Punctul cel mai ridicat la export îl deține petrolul, iar în rândul al doilea vin cerealele cari intră numai cu 15% pe când petrolul cu 75%.

Iată produsele exportate în primul trimestru: animale vii, produse animale, cereale, lemne și petrol, iar dintre acestea la export au suferit mari scăderi cerealele, din cauza opririi exportului, datorită lipsei de ploi în primăvara anului acestuia.

Exportul cerealelor și produselor obținute din ele, în decursul trimestrului Ianuarie—Martie, se ridică la 24.045 vagoane, a căror valoare este de 447,3 milioane lei, față de a anului 1933,

când valoarea lor la export a atins valoarea de 732,9 milioane lei, mult superioară anului curent.

Deci se vede foarte limpede care este raportul între bunurile importate și bunurile exportate de țara noastră. Fiecare țară va căuta să exporte cât mai mult, și să importe cât mai puțin, pentruca astfel ea să nu facă datorii în străinătate, cari azi sunt foarte greu de plătit. Inșă cu toate acestea comerțul de import și de export este foarte necesar, deoarece nu toate produsele de cari omenirea are nevoie se află în fiecare țară, ele au fost dăruite de Dumnezeu la diferite popoare, urmând ca ele să se ajute unele pe altele.

Ajutorul acesta îl aduce locuitorilor fiecărei țări comerțul de import și de export, care joacă un rol însemnat și din alt punct de vedere, deoarece el mai aduce progres și civilizație în mijlocul popoarelor.

Olimplu I. Barna

Fel de fel

Ca să crească lâna oilor

După ce s'au tuns oile, să se frece bine pielea cu o amestecătură de unt de lemn și pucioasă. După 3 sau 4 zile să se spele cu apă sărată. La tunsul din anul viitor lâna va fi mai multă și din pricina sării oile vor fi ferite și de unii viermișori ce se prăsesc în lână.

Un dușman al fasolei

Fasolea suferă de o boală pricinuită de un dușman nou, care s'a ivit numai acum. Este o gârgăriță asemănătoare cu aceea ce atacă mazărea. A fost adusă la noi cu fasolea de sămânță cumpărată din străinătate. Fasolea atacată nu se mai poate folosi. Serviciul pentru apărarea plantelor din Ministerul Agriculturii a luat toate măsurile pentru a stârpi această gârgăriță.

Încoronarea regelui țiganilor din Polonia

În comuna Gaiduki, de lângă Cottovics s'a căsătorit fiul regelui țiganilor din Polonia, anume Mihai Queck. Mireasa e o țigăncușă din Spania, din neam fruntaș țigănesc. La ospăț au luat parte țigani din toate statele din Europa și America. Au fost cu totul 150 de trimiși ai țiganilor. Între ei au fost și regii țiganilor din Spania și Argentina. După cununie s'a făcut încoronarea tatălui Mirelui, ca rege al țiganilor din Polonia. Încoronarea a stârnit mirare între toți polonezi cari cu miile au alergat să vadă încoronarea. Regele țiganilor, Queck, a invitat la încoronare și guvernul polon. În scrisoarea de invitare s'a iscălit: »Queck-Rex«. Guvernul însă n'a luat parte la această serbare.

Doi miri bătrâni

La Istambul, în Turcia s'au cununat zilele trecute doi miri bătrâni de tot. Mirele e de 90 ani și mireasa de 96 ani. Amândoi sunt veseli și fericiți.

Moșneag la vârstă de 26 ani

În statul Ripsa din Statele Unite, un fecior cu numele Fredi Manfield, în vârstă de 26 ani, dintr'odată s'a pomenit moșneag. I-a crescut barbă mare albă, părul i-a albit și fața i-s'a sbârcit. A început să meargă încovoiat așa ca moșnegii de 60—70 ani. Doftorii se căznesc mult să afle care este cauza acestei îmbătrâniri fără vreme.

Cea mai bună gospodină din lume

La Budapesta a fost o adunare a tuturor trimișilor țărilor din lume, cari au cercetat și s'au sfătuit asupra lipsurilor agriculturii. După ce s'a sfârșit această adunare, s'a hotărât să se aleagă cea mai bună gospodină din lume. Intre aceste gospodine au fost și românce și una dintre ele, anume Elisabeta Gruia, a câștigat premiul al doilea și o medalie de aur.

Vârstă înaintată. În ziua de 25 Iunie a încetat din viață văd. Maria Crișan de fel din comuna Comșești jud. Turda, în frumoasa vârstă de 95 de ani. Cinci generații de-ale sale i-au străjuit sicriul, începând dela copiii săi și până la copiii strănepoșilor. Cu toată vrâsta înaintată, răposata a fost pe deplin sănătoasă până în ultimele zile.

Cărți nouă

P. Chaignon S. I. — P. S. Chișiu: Curs de meditații preoțești, volumul I, editura traducătorului — Cluj, 1934, Tipografia »Sf. Vasile«, Bixad, jud. Satu Mare. Cu aprobarea Excelenței Sale Dr. Alexandru Rusu, episcopul Maramureșului, Nr. 4097/1933. Traducere autorizată de superiorii ordinului S. I. — 436 pagini, format 21/15 cm., prețul 45 Lei.

Nu se putea face un lucru mai bun decât traducerea acestei cărți de atât de mare preț. Pentruca poporul nostru să fie bun, cinstit și creștin, trebuie să aibă mai întâi preoți buni și cu frica lui Dumnezeu. Preoți buni însă nu putem avea decât dacă se roagă cât mai mult, meditează zilnic asupra adevărilor de credință și sunt pururea cu câte o carte bună în mână.

Mai bună carte decât aceasta cu greu vom putea afla. Cu o introducere: »Clipe de reverie« scrisă de Sabin G. Truța, pe care o tâlcuiește în »un cuvânt către cetitori«, volumul I. al »cursului de meditații preoțești« tradus de pâr. Simeon Chișiu, spiritualul seminarului nostru teologic din Cluj, își urmează cele 78 de meditații împărțite în 4 secții. Fiecare meditație este împărțită în câte 3 puncte și este scrisă resp. tradusă într'o limbă românească frumoasă și curgătoare, așa că se citesc ușor și cu drag. Dacă mai luăm în socotință și faptul că această carte este din cale afară de ieftină și că este frumos și ceteț tipărită, ceea ce face laudă tipografiei călugărilor noștri dela Bixad, — n'avem decât să o recomandăm, din toată inima, tuturor preoților noștri. Pagubă și mare greșală dacă vreunul rămâne fără această carte, din care ar trebui să citească zilnic fiecare preot câte o meditație de 5—6 pagini.

Redactor: IULIU MAIOR.

În toată vremea

să ne îngrijim de mântuirea sufletelor noastre, ceea ce mai ales prin citirea cărților creștinești putem ajunge.

Citiți așadară

Cărțile Bunului Creștin, cari apar la Blaj, scrise pe înțelesul tuturor de pâr. prof. I. MAIOR

Iată numerii apăruiți până acum:

Nr. 1, 2 și 3 s'au epuizat (s'au vândut toți),

No. 4. **Darul lui Dumnezeu**, ne arată cum putem deveni fii și moșteni ai împărăției cerurilor. Cărticica cuprinde 64 pagini și se vinde cu 6 lei.

No. 5. **Adevărata fericire**, ne arată cum putem fi fericiți aici pe pământ, și mai ales în lumea cealaltă. 64 pagini, prețul 6 lei.

No. 6. **Taina Spovedaniei**, ne dă toate îndrumările de lipsă pentru ca să putem face o spovedanie bună și cum se cade, conținând și o oglindă sufletească, din care ne putem cunoaște păcatele. 116 pagini prețul 15 lei.

No. 7. **Tâlcuirea apostolilor din Duminecile de peste an**, este o broșură fără de care nu putem înțelege apostolii pe cari îi cetește cantorul. Broșura are 400 pagini și se vinde cu 50 lei.

No. 8. **Legea strămoșească**, ne arată care este legea cu adevărat strămoșească a neamului românesc. Această broșură nu poate lipsi de pe masa nici unui român. Are 116 pagini și se vinde cu 15 lei.

No. 9. **Tâlcuirea Evangheliilor din toate sărbătorile de peste an**, nici nu mai trebuie recomandată. Trebuie să o aibă fiecare creștin care cercetează biserica. Cuprinde 212 pagini și se vinde cu 25 lei.

No. 10. **Tâlcuirea apostolilor din toate sărbătorilor de peste an**, în care tot creștinul află explicații apostolii, cari sunt mai greu de înțeles. 171 pagini, prețul 20 lei.

No. 11. **Taina tainelor: sfânta cuminecătură**, de care nu se poate lipsi nici un creștin care se cuminecă cel puțin odată la an, dupăcum nu se poate lipsi de No. 6, care este Taina Spovedaniei, celce vrea să se spovedească. 96 pagini, prețul Lei 8.

No. 12. **Sfânta Liturghie, jertfa Legii Noi**, ne arată, cari sunt părțile sfintei liturghii, ce foloase ne aduce, pentru cine, când și unde se poate sluji; biserica și părțile ei, sfintele vase și odăjdii, limba sf. liturghi și altele de folos pentru oricare creștin. 110 pagini cu 12 lei.

No. 13. **Durerea, sora noastră nedespărțită**, este cea mai nouă broșură pe care cu siguranță o va ceteți fiecare creștin, pentrucă numai citind această cărticică se va putea mângâia în durerile și necazurile vieții. 152 pagini cu 12 lei.

Primăria comunei Tiur

Publicațiune

Se aduce la cunoștința publică că la 27 Iulie 1934, ora 10, se va ține în localul Administrației Financiare de constatare din Dicioșmărtin, licitație publică pentru arendarea pe termen de 3 $\frac{1}{2}$ ani, a patru drepturi de cârciumă din comuna Tiur.

Licitația va începe dela 2000 lei anual și se va ține conform legii contabilității publice.

Condițiile de licitare se pot vedea în zilele de lucru la cancelaria comună.

(215) 1—1

PRIMARIA

Cărți bisericesti

La *Librăria Seminarului* din Blaj se află de vânzare următoarele:

- Sfânta și dumnezeiasca Evanghelie**, a Domnului și Dumnezeului nostru Isus Hristos; legătură de carton cu călcâi de piele și cruce aurită. Lei 550—
- Tomul II și III legate împreună, cari cuprind lunile Ianuar—August și rânduiala slujbelor de obște ale Sfinților " 1100—
- Orologion sau Ceaslov** legat în pânză cu cruce aurită sub tipar " —
- Antologion sau Mineiul** care cuprinde în sine slujbele dumnezeieștilor sărbători, ale Născătoarei de Dumnezeu și ale Sfinților de preste an; amândouă tomurile în legătură tare, cu călcâi de piele; Tomul I Septemvrie—Decemvrie " 780—
- Aceeaș sfântă Evanghelie, în legătură întreagă de piele, cu cei patru evangheliști și crucea aurită " 2500—
- Apostolul sau Faptele și epistolele Sf. Apostoli**; legătură de carton, cu călcâi de piele " 375—
- Euhologiu sau Molitevnic** legat în pânză, cu cruce aurită sub tipar " —
- Triod** care cuprinde toată rânduiala din Sfintele Paresimi; legătură tare, cu călcâiu de piele " 510—
- Octolh mic** pe opt versuri, împreună cu altele ce se țin de inserat, mâncat, Sâmbăta și Dumineca; tipăritură din 1927; legat în pânză " 110—
- Pentecostar mic** care cuprinde cântările dumnezeiești dela Dumineca Paștilor până la Dumineca tuturor Sfinților; legat " 90—
- Rânduiala Sf. Ungerii sau Maslul** care se cântă de un preot " 5—
- Prohodu Domnului nostru Isus Hristos** " 20—
- Psaltirea Profetului și Impăratului David**; legătură de carton cu pânză " 100—
- Acatistier sau carte** care cuprinde în sine rugăciuni pentru pletatea fiecărui creștin, legat frumos " 60—
- Cântărețul** cu răspunsurile și cântările dela sf. liturghie și dela alte slujbe, pentru tinerime; legat " 12—
- Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu**, precum și alte cântări și rugăciuni pentru tinerime; legat în table " 12—
- Credința soldatului român**, rugăciuni și învățături pentru militari; legătură frumoasă în table " 12—

Toate acestea cărți se cer dela:

Librăria Seminarului, Blaj jud. Târnavă-mică

Se caută

un bucătar

la un Institut de 200 persoane. A se adresa la „INTERNATUL VANCEAN“ de băieți din Blaj.

2—2 (214)

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!